

Dosar nr. 2rac-326/19

Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (A. Mocanu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (I. Cimpoi, A. Danilov, I. Secrieru)

Î N C H E I E R E

04 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea Comercială „DM și Compania” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Victor Furnică,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” împotriva Societății Comerciale „DM și Compania” Societate cu Răspundere Limitată și Elenei Gusarenco cu privire la încasarea datoriei de plată conform contractului de locațiune, penalității și cheltuielilor de judecată, și acțiunea reconvențională depusă de Societatea Comercială „DM și Compania” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Întreprinderii de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” cu privire la anularea acordului adițional la contractul de locațiune,

împotriva deciziei din 02 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „DM și Compania” și a fost menținută hotărârea din 07 iunie 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 19 mai 2016 ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SC „DM și Compania” SRL cu privire la încasarea datoriei de plată conform contractului de locațiune, penalității și cheltuielilor de judecată (f.d. 3-5).

În motivarea acțiunii reclamanta ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” a indicat că la 09 august 2011 a încheiat cu SC „DM și Compania” SRL contractul de locațiune nr. 02-12/212, potrivit căruia a transmis ultimei în posesie și folosință temporară cu plată, fără drept de privatizare, terenului cu suprafața totală de 588 m², situat în zona drumului R2 Chișinău-Bender, km 26+615 (stânga) pentru amplasarea pavilionului de așteptare pentru călători cu magazin comercial.

Reclamanta a menționat că conform pct. 2.1. din contractul de locațiune nr. 02-12/212 din 09 august 2011, cuantumul chiriei a fost stabilit în mărime de 9114,71

de lei pe an, conform calculului, care este parte integrantă a contractului de locațiune. Cuantumul chiriei include taxa pe valoarea adăugată. Iar, în conformitate cu pct. 2.3. al aceluiași contract, a fost stabilit că chiria se achită trimestrial, în cote egale, până la data de 20 a lunii ce urmează după încheierea trimestrului curent.

Reclamanta a susținut că prin acordul adițional nr. 1 din 04 septembrie 2012, a fost modificat obiectul contractului și cuantumul chiriei, fiind transmis terenul cu suprafața de 295 m², cu chiria anuală în sumă de 91,45 de lei.

Reclamanta a punctat că la 12 iulie 2013 a fost semnat acordul adițional nr. 2, prin care a fost modificat cuantumul chiriei anuale la suma de 4572,85 de lei. Iar, în temeiul acordului adițional nr. 3 din 16 octombrie 2014, termenul contractului de locațiune nr. 02-12/212 din 09 august 2011, a fost prelungit până la 31 august 2015. Prin acordul adițional nr. 4 din 18 septembrie 2015, a fost modificat obiectul contractului, cuantumul chiriei și termenul contractului. Respectiv, în temeiul acordului menționat, a fost transmis terenul cu suprafața de 0,2618 ha, cu chiria anuală în mărime de 40582,15 de lei, până la 31 august 2016.

Reclamanta a precizat că potrivit facturilor fiscale și actul de verificare a decontărilor reciproce datoriea pârâtului constituie suma de 25454,39 de lei. Până în prezent pârâtul refuză să-și onoreze obligația de plată a chiriei, iar la somația expediată în adresa acestuia nu a reacționat.

Reclamanta a relevat că conform pct. 2.4. din contractul de locațiune, în cazul neachitării plăților de locațiune în termenele stabilite de prezentul contract se aplică penalități în mărime de 0,15% din suma plății neachitate pentru fiecare zi de întârziere. Astfel, potrivit calculului, suma penalității este de 2474,59 de lei.

Reclamantul a solicitat încasarea din contul SC „DM și Compania” SRL în beneficul său a datoriei în sumă de 25454,39 de lei, a penalității în mărime de 2474,59 de lei și a cheltuielilor de judecată în cuantum de 838 de lei.

La 06 iunie 2016 SC „DM și Compania” SRL, reprezentată de avocatul Victor Furnică a depus cerere reconvențională împotriva ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” cu privire la anularea acordului adițional nr. 4 din 18 septembrie 2015 la contractul de locațiune nr. 02-12/212 din 09 august 2011 (f.d. 48-49, vol. I).

În motivarea cererii reconvenționale reclamanta SC „DM și Compania” SRL, reprezentată de avocatul Victor Furnică a indicat că din acordul adițional nr. 4 din 18 septembrie 2015, rezultă că acesta a fost semnat de managerul-șef al ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor”, iar din partea SC „DM și Compania” SRL, este indicat că a fost semnat de directorul, Elena Gusarenco.

Reclamanta a susținut că în temeiul procesului-verbal al adunării generale a asociaților SC „DM și Compania” SRL din 11 martie 2015, după redistribuirea cotelor de participare a Svetlanei Perguza și Elenei Gusarenco, asociat unic al SC „DM și Compania” SRL a devenit Serghei Gusarenco, iar conform pct. 2 al procesului-verbal din 11 martie 2015, Elena Gusarenco a fost eliberată din funcția de administratator și a fost numit în funcția de administrator Serghei Gusarenco.

Reclamanta a relatat că modificările și completările în actele de constituire a SC „DM și Compania” SRL cuprinse în actul adițional au fost înregistrare la Camera înregistrării de Stat, la 19 martie 2015 și autentificate de registratorul, Ala Dragomir, la 19 martie 2015. Prin decizia Camerei Înregistrării de Stat din 19 martie 2015, a fost admisă cererea de înregistrare a modificărilor în actele de constituire, iar în pct.

2 a deciziei, este indicat că noul administrator al SC „DM și Compania” SRL, a devenit Serghei Gusarenco.

Reclamanta a menționat că la 18 septembrie 2015 când a fost semnat acordul adițional nr. 4 la contractul de locațiune nr. 02-12/212 din 09 septembrie 2011, Elena Gusarenco nu deținea calitatea de administrator al SC „DM și Compania” SRL și nu a fost împuternicită să semneze acte juridice din numele și în contul SC „DM și Compania” SRL.

Reclamanta a solicitat anularea acordului adițional nr. 4 din 18 septembrie 2015 la contractul de locațiune nr. 02-12/212 din 09 august 2011.

La 05 iulie 2016 ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” a depus cerere cu privire la atragerea în calitate de copârât a Elenei Gusarenco. Iar, ca urmare a solicitat încasarea în mod solidar din contul SC „DM și Compania” SRL și Elenei Gusarenco în beneficul său a datoriei în sumă de 25454,39 de lei, a penalității în mărime de 2474,59 de lei și a cheltuielilor de judecată în cuantum de 3343 de lei (f.d. 61-63, vol. I).

Prin încheierea din 05 iulie 2016 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central, a fost admisă cererea ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” și a fost atrasă în procesul civil la cererea de chemare în judecată depusă de ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” împotriva SC „DM și Compania” SRL cu privire la încasarea datoriei de plată conform contractului de locațiune, penalității și cheltuielilor de judecată, în calitate de copârât, Elena Gusarenco (f.d. 64, vol. I).

Prin hotărârea din 07 iunie 2017 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central, a fost admisă parțial acțiunea depusă de ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” și a fost încasată de la SC „DM și Compania” SRL în beneficiul ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” datoria în sumă de 25454,39 de lei, suma de 2474,59 de lei, cu titlu de penalitate și suma de 837,86 de lei, cu titlu de taxă de stat, în total 28766,84 de lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. Totodată, acțiunea reconvențională depusă de SC „DM și Compania” SRL, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d. 163, 167-169, vol. I).

Prin decizia din 02 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SC „DM și Compania” SRL și a fost menținută hotărârea din 07 iunie 2017 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central (f.d. 237, 238-247, vol. I).

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că pârâtul/apelant SC „DM și Compania” SRL nu a prezentat careva probe care să confirme stingerea datoriei în sumă de 25 454,39 de lei, respectiv prima instanță just a dispus încasarea forțată a datoriei menționate în beneficiul ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor”.

Totodată, instanța de apel a menționat că odată ce suma datoriei nu a fost achitată în termen, instanța de fond corect a conchis că pârâtul/apelant se face culpabil de nerespectarea clauzei contractuale prevăzute la pct. 2.3. al contractului de locațiune, în care s-a indicat că chiria se achită trimestrial, în cote egale, până la data de 20 a lunii ce urmează după încheierea trimestrului curent, fapt ce impune admiterea pretenției privind încasarea penalității în mărime de 2474,59 de lei, calculată în temeiul pct. 2.4. al contractului de locațiune.

Cu referire la acțiunea reconvențională, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a reținut că, atât contractul de locațiune din 09 august 2011, cât și celelalte patru acorduri adiționale la acesta, au fost semnate de către administratorul

SC „DM și Compania” SRL, Elena Gusarenco, iar pe actele, inclusiv pe acordul adițional nr. 4 din 18 septembrie 2015 a fost aplicată ștampila SC „DM și Compania” SRL.

Instanța de apel a respins argumentele SC „DM și Compania” SRL, reprezentată de avocatul Victor Furnică precum că, datele din registrul de stat al persoanelor juridice sunt publice, în temeiul art. 64 alin. (2) Cod civil, iar pârâtul/intimat ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” trebuia să știe că Elena Gusarenco, nu deține calitatea de administrator al SC „DM și Compania” SRL și în condițiile legii, nefiind exprimat consimțământul de administratorul reclamantului sau a persoanei împuternicite de acesta. Or, în condițiile în care după cum susține reprezentantul apelantului, Gusarenco Elena nu era administrator la SC „DM și Compania” SRL, atunci nu este cert faptul în ce circumstanțe aceasta dispune de ștampila SC „DM și Compania” SRL.

În consecință, instanța de apel a apreciat ca fiind nefondate argumentele privind nulitatea acordului adițional nr. 4 din 18 septembrie 2015, invocând lipsa împuternicirilor Elenei Gusarenco la semnarea respectivului acord, în împrejurările în care, SC „DM și Compania” SRL nu a formulat careva pretenții față de fostul administrator privind depășirea atribuțiilor de serviciu, or prin nulitatea acordului adițional nr. 4 din 18 septembrie 2015, apelantul/pârât încearcă să se eschiveze de la onorarea obligațiilor asumate prin contractul de locațiune nr. 02-12/212 din 09 august 2011 și acordurile adiționale la contract.

La 19 iunie 2019 SC „DM și Compania” SRL, reprezentată de avocatul Victor Furnică a declarat recurs împotriva deciziei din 02 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii inițiale și admitere a acțiunii reconvenționale.

În motivarea cererii de recurs, recurenta SC „DM și Compania” SRL, reprezentată de avocatul Victor Furnică a reiterat aceleași argumente care au fost indicate și în acțiunea reconvențională și în cererea de apel, insistând asupra faptului că constatarea făcută de instanța de fond precum că viciul de consimțământ este acoperit prin acordul tacit al SC „DM și Compania” SRL, reprezentată de Serghei Gusarenco și că SC „DM și Compania” SRL nu a formulat pretenții față de Elena Gusarenco privind pretinsele depășiri a atribuțiilor de serviciu, nu este întemeiată, în drept, în condițiile în care lipsa consimțământului persoanei are drept efect inexistența actului juridic, or, consimțământul este o condiție de valabilitate.

Suplimentar, recurenta a punctat că despre existența acordului adițional nr. 4 la contractul de locațiune din 09 august 2011 a aflat la data când a recepționat cererea de chemare în judecată depusă de ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor”.

Recurenta a susținut că, nu are nevoie pentru activitatea economică desfășurată în ampriza drumului național R2 Chișinău-Bender, km 26+615 (stînga) de un teren cu suprafața de 0,28 ha, în condițiile în care la magazinul care a fost construit i-a fost atribuit terenul cu suprafața indicată în acordul adițional nr. 1 la contractul de locațiune din 09 august 2011, iar terenul, care face obiectul acordului adițional nr. 4 la contractul de locațiune din 09 august 2011 reprezintă de fapt calea de acces spre terenurile și imobile vecine, de care nu s-a folosit și nici nu se folosește.

Recurenta a specificat că instanța de fond și apel, fără a ține cont de efectele nulității absolute invocate, comparativ cu nulitatea relativă a reținut că viciul de consimțământ este acoperit prin acordul tacit al SC „DM și Compania” SRL, reprezentată de Serghei Gusarenco.

Recurenta a indicat că instanța de apel, în pct. 56 din decizia contestată, fără a indica norma legală aplicabilă, prin prisma art. 241 alin. (5) CPC, a considerat că atâta timp cât nu a formulat pretenții față de Elena Gusarenco privind preținsele depășiri a atribuțiilor de serviciu și implicit, legalitatea acordului adițional nr. 4 din 18 septembrie 2015 la contractul de locațiune din 09 august 2011, a fost acoperită.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 02 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată participanților la proces, la 03 mai 2019, conform informației anexate la materialele cauzei (f.d. 248, vol. I), însă date confirmative despre recepționarea acesteia de către părți, la materialele cauzei lipsesc.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul a fost declarat de SC „DM și Compania” SRL, reprezentată de avocatul Victor Furnică, la 19 iunie 2019, cu respectarea termenului indicat la art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

La 30 iulie 2019 în adresa intimatei ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” a fost expediată copia recursului declarat de SC „DM și Compania” SRL, reprezentată de avocatul Victor Furnică (f.d. 9, vol. II).

La 01 august 2019 intimata ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” a depus referință la recursul declarat de SC „DM și Compania” SRL, reprezentată de avocatul Victor Furnică, prin care a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

Examinând temeiurile recursului declarat de SC „DM și Compania” SRL, reprezentată de avocatul Victor Furnică, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că, normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Respectiv, instanța de recurs reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs, cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de SC „DM și Compania” SRL, reprezentată de avocatul Victor Furnică, se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Subsidiar, se menționează că, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv, numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat de SC „DM și Compania” SRL, reprezentată de avocatul Victor Furnică nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO, în jurisprudența sa, a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare, depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective. Trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile, care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei hotărâre din 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1-1¹) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 Cod de procedură civilă și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului se plasează pe pagina web a Curții Supreme de Justiție la data emiterii și se transmite tuturor participanților la proces și reprezentanților acestora.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SC „DM și Compania” SRL, reprezentată de avocatul Victor Furnică nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de SC „DM și Compania” SRL, reprezentată de avocatul Victor Furnică împotriva deciziei din 02 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” împotriva Societății Comerciale „DM și Compania” Societate cu Răspundere Limitată și Elenei Gusarenco cu privire la încasarea datoriei de plată conform contractului de locațiune, penalității și cheltuielilor de judecată, și acțiunea reconvențională depusă de Societatea Comercială „DM și Compania” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Întreprinderii de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” cu privire la anularea acordului adițional la contractul de locațiune.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Dumitru Mardari

Nina Vascan